

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI kl. IV - VIII

w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 w Jelczu - Laskowicach

I. Zadania szkoły w kształceniu matematycznym

1. Kształtowanie umiejętności myślenia i formułowania wypowiedzi.
2. Rozwijanie umiejętności uczniów w zakresie rozumienia prostych tekstów sformułowanych w języku matematyki.
3. Rozwijanie umiejętności opisywania w języku matematyki prostych sytuacji.
4. Ułatwianie dostrzegania problemów i badania ich w konkretnych przypadkach przez prowadzenie prostych rozumowań matematycznych.

II. Cele nauczania matematyki

1. Rozwijanie rozumienia podstawowych pojęć arytmetyki i geometrii.
2. Rozwijanie pamięci, wyobraźni, myślenia abstrakcyjnego i logicznego rozumowania.
3. Rozwijanie umiejętności czytania i tworzenia tekstów w stylu matematycznym.

Cele edukacji matematycznej II etapu edukacyjnego

1. Poznanie podstawowych pojęć matematycznych.
2. Rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem tekstów, zawierających podstawowe pojęcia matematyczne.
3. Prawidłowe posługiwanie się podstawowymi pojęciami matematycznymi przy rozwiązywaniu zadań.
4. WYROBIENIE nawyku sprawdzania otrzymanych rozwiązań.
5. Rozwijanie umiejętności precyzyjnego formułowania odpowiedzi do zadań.
6. Uzyskanie sprawności w prostych obliczeniach pamięciowych.
7. Uzyskanie sprawności w stosowaniu algorytmów działań pisemnych.
8. Zdobycie umiejętności przydatnych w życiu codziennym:
  - posługiwanie się zegarem i kalendarzem
  - szacowanie wyników
  - odczytywanie informacji z wykresów, diagramów
  - posługiwanie się podstawowymi jednostkami długości, wagi, objętości
  - posługiwanie się skalą
  - posługiwanie się pieniędzmi, planowanie wydatków i gospodarowanie pieniędzmi
9. Rozwijanie pamięci i wyobraźni.
10. Dostrzeganie sytuacji problemowych, umiejętność rozwiązywania tych sytuacji.
11. Posiadanie umiejętności gromadzenia, przetwarzania informacji i danych (zbieranie, porządkowanie, opisywanie, szacowanie i analiza danych).
12. Rozwijanie umiejętności abstrakcyjnego myślenia i logicznego rozumowania.
13. Rozwijanie umiejętności kluczowych:
  - planowanie, organizowanie i ocenianie własnej pracy
  - efektywna współpraca w zespole

- umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce
- umiejętność skutecznego porozumiewania się, prezentacji własnego punktu widzenia i branie pod uwagę poglądów innych ludzi.

III. Procedury osiągnięcia celów

Działania ucznia prowadzące do realizacji celów edukacyjnych to:

1. Systematyczne uczęszczanie na lekcje matematyki.
2. Uważny i aktywny udział w lekcji.
3. Prowadzenie zeszytu i zeszytu ćwiczeń.
4. Wykorzystanie podręcznika do utrwalania nowych pojęć, wiadomości i umiejętności.
5. Wykorzystywanie innych (oprócz podręcznika) źródeł wiedzy, np. encyklopedii matematyczno – przyrodniczych, Internetu itp.
6. Rozwiązywanie zadań z treścią:
  - głośne czytanie ze zrozumieniem
  - powtarzanie treści zadań własnymi słowami
  - formułowanie pytań i odpowiedzi
  - rozwiązywanie zadań z treścią różnymi metodami (rysunki, grafy, równania)
7. Stosowanie matematyki w praktyce życia codziennego.
8. Przynosząca wymierne efekty praca w grupach
  - dyskusja i poszukiwanie najlepszej drogi do rozwiązania problemu, wybór trafnej metody
  - prezentowanie własnego punktu widzenia
  - dostrzeganie racji kolegów i branie ich pod uwagę
9. Systematyczne odrabianie prac domowych.
10. Przyjmowanie odpowiedzialności za planowanie, organizowanie i ocenianie własnej pracy i wiedzy (uczenie się przez działanie)
  - planowanie i dokonywanie prostych zakupów
  - rozwiązywanie łamigłówek, rebusów, budowanie modeli figur przestrzennych
11. Uczestniczenie w zajęciach pozalekcyjnych.

IV. Obszary aktywności podlegające ocenie

Przedmiotowemu systemowi oceniania podlegają następujące formy pracy:

a) lekcyjnej:

- odpowiedź ustna,
- prace pisemne (praca klasowa, sprawdzian, test, kartkówka, zadanie domowe),
- udział w lekcji,
- stosowanie wiedzy w praktyce,
- praca w grupie,

b) pozalekcyjnej:

- konkursy szkolne, międzyszkolne, gminne, powiatowe, ogólnopolskie
- olimpiady przedmiotowe,

- praca w ramach koła zainteresowań.

V. Zasady oceniania

Kryteria oceny prac pisemnych:

- 0 – 34 % uzyskanych punktów – ocena niedostateczna
- 35 – 50 % uzyskanych punktów – ocena dopuszczająca
- 51 – 75 % uzyskanych punktów – ocena dostateczna
- 76 – 91 % uzyskanych punktów – ocena dobra
- 92 – 100 % uzyskanych punktów – ocena bardzo dobra

Jeżeli w zestawie jest zadanie na stopień „ celujący ”- to otrzymuje go uczeń, który uzyskał przynajmniej 95 % wszystkich punktów i rozwiązał zadanie dodatkowe.

Przy ocenach bieżących i semestralnych dopuszcza się stosowanie znaku „+” oraz znaku „-„. Stopnie roczne, w arkuszach ocen i na świadectwie wystawiane są bez wymienionych znaków. Brak zadania lub zeszytu odnotowuje się w dzienniku lekcyjnym znakiem „bz”, nieprzygotowanie do lekcji „np”.

Narzędzia i środki stosowane przy ocenianiu uczniów:

- A) Praca klasowa jest formą sprawdzenia wiedzy z wyznaczonej partii materiału i trwa 1 godzinę lekcyjną.
- o terminie pracy klasowej nauczyciel powiadamia uczniów z tygodniowym wyprzedzeniem, dokonując wpisu do dziennika
  - pracę klasową poprzedza lekcja utrwalająca,
  - uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania.
- B) Test - praca pisemna zawierająca zadania zamknięte lub zadania zamknięte i otwarte, przeprowadzona w zamian za pracę klasową i na takich samych zasadach.
- C) Sprawdzian jest formą sprawdzania wiadomości i umiejętności z 3 - 5 jednostek lekcyjnych wprowadzających nowy materiał i jest zapowiadany przez nauczyciela
- trwa 10 - 20 minut.
- D) Kartkówka obejmuje treści edukacyjne i umiejętności z 1 - 3 ostatnich lekcji
- trwa 10 - 15 minut i nie jest zapowiadana.
- E) Trzy prace kontrolne sprawdzające postępy ucznia w nauczaniu matematyki (Sesja z plusem)
- F) Odpowiedzi ustne
- Na ocenę wpływają następujące kryteria:
- czy odpowiedź jest na temat (jasna, konkretna);
  - w jakim stopniu uczeń potrafi posługiwać się językiem matematycznym;
  - czy odpowiedź ucznia jest samodzielna i wskazuje na umiejętność logicznego kojarzenia

faktów matematycznych;

- tempo pracy ucznia;

- znajomość poznanych reguł matematycznych i umiejętność ich stosowania w zadaniach.

G) Prace domowe - na bieżąco zadawane, sprawdzane, ale nie zawsze oceniane.

Uczeń ma prawo, dwukrotnie w ciągu semestru, zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu, ćwiczeń, przyborów) i brak zadania domowego bez podania przyczyny. Za trzecie i następne nieprzygotowanie, brak zadania otrzymuje ocenę niedostateczną.

Jeżeli uczeń nie zgłosi przed lekcją braku zadania domowego lub nieprzygotowania do lekcji, otrzymuje ocenę niedostateczną (nawet jeżeli jest to po raz pierwszy w danym semestrze).

H) Aktywność na lekcji

plus (+) uczeń może otrzymać za częste zgłaszanie się i udzielanie prawidłowych odpowiedzi na lekcji, aktywność w pracy zespołu na lekcji, krótkie prace domowe

minus (-) uczeń może otrzymać za brak zeszytu lub środków dydaktycznych potrzebnych do lekcji, a wskazanych przez nauczyciela, brak zaangażowania w pracy na lekcji, nie udzielanie odpowiedzi na krótkie pytanie z zakresu pracy domowej.

Rozliczanie plusów i minusów odbywa się na bieżąco.

I) prace dodatkowe -np. kaktusy i superzagadki

Za zadania dodatkowe (kaktusy i superzagadki)- po dziesięciu znakach "+" uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

Każda ocena ma swoją wagę.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności	waga
Konkursy przedmiotowe (kwalifikacja do kolejnego etapu, 3 pierwsze miejsca)	6
Sprawdzian, test, praca klasowa	5
kartkówka	3
Odpowiedź ustna	3
Zadanie domowe	2
aktywność	1
Zeszyt ćwiczeń	1
Prace dodatkowe	4
Ocena za I semestr	7

Ocena poprawiana i ocena poprawiona są wpisywane do dziennika z tą samą wagą.

Sprawdzanie osiągnięć postępów cechuje obiektywizm, indywidualizacja, konsekwencja, systematyczność i jawność.

Ucniowie, którzy posiadają orzeczenia Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej oceniani są według kryteriów dostosowanych do ich możliwości.

Ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną uzyskanych przez ucznia ocen częściowych.

Nauczyciel może podwyższyć ocenę śródroczną o 1 stopień uwzględniając pracę ucznia na zajęciach oraz wyniki zajmowane w konkursach/olimpiadach gminnych, powiatowych, ogólnopolskich.

Sposoby poprawy uzyskiwanych wyników:

- a) Prace klasowe, testy, sprawdziany, odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
- b) Jeżeli uczeń opuścił pracę pisemną, to powinien ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. W przypadku dłuższej choroby lub zdarzeń losowych, termin może być przedłużony indywidualnie na prośbę ucznia lub rodzica.
- c) Każdą pracę klasową i sprawdzian napisany na ocenę niedostateczną lub dopuszczającą można poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu tygodnia od dnia oddania sprawdzonych prac, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu.
- d) Uczeń poprawia pracę tylko raz. Ocenę uzyskaną z poprawy nauczyciel wpisuje jako kolejną o tej samej wadze.
- e) Poprawie nie podlegają kartkówki. Uczniowie nieobecni na kartkówce mogą być odpytywani ustnie.
- f) Pozostałe oceny, z uwagi na ich mniejszą wagę, powinny być poprawiane na bieżąco poprzez zdobycie kolejnych lepszych ocen częściowych za te formy pracy.
- g) Uczeń, który podczas prac pisemnych korzysta ze źródeł nie ustalonych przez nauczyciela otrzymuje ocenę niedostateczną i traci możliwość poprawy tej pracy.
- h) Uczeń za celowe utrudnianie prowadzenia lekcji oraz utrudnianie uczenia się innym traci możliwość poprawiania oceny.
- i) Uczeń, który w terminie nie poprawi oceny, traci prawo do poprawy tej pracy.
- j) Pod koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.
- k) Uczeń nieobecny na lekcji jest zobowiązany do uzupełnienia notatek z lekcji, odrobienia zadania domowego oraz uzupełnienia wiadomości.

Sposób wystawiania oceny semestralnej:

- 1) uczeń powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami przewidzianymi w przedmiotowym systemie oceniania.
- 2) uczeń ma przynajmniej dwie pozytywne oceny z odpowiedzi pisemnych.
- 3) uczeń otrzymuje klasyfikację z przedmiotu, gdy ma co najmniej 50 % obecności.
- 4) W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej na semestr, uczeń zalicza wskazaną partię materiału w terminie ustalonym z nauczycielem.

Wymagania na poszczególne stopnie:

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował umiejętności i wiadomości objętych programem w danej klasie, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy i umiejętności,
- nie potrafi rozwiązać podstawowych zadań, nie radzi sobie z prostymi problemami,
- nie potrafi skorzystać z pomocy i wskazówek,

- wykazuje całkowity brak zaangażowania w przyswojeniu wiedzy.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował materiał programowy danej klasy pozwalający na kontynuowanie nauki w następnej klasie,
- podstawowe zagadnienia i problemy rozwiązuje z pomocą nauczyciela, przy pomocy pytań naprowadzających,
- w miarę swoich możliwości odrabia zadania domowe.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności i wiadomości objęte programem danej klasy w znacznym zakresie,
- prace klasowe i sprawdziany pisze na ocenę pozytywną (dostateczną lub co najmniej dopuszczającą),
- przygotowuje się systematycznie i stara się brać w miarę aktywny udział w lekcji,
- potrafi samodzielnie korzystać z podręcznika i innych dostępnych źródeł,
- wykazuje samodzielność w rozwiązywaniu zasadniczych, podstawowych zagadnień lub w szczególnych przypadkach z pomocą nauczyciela.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował cały zakres wiadomości i umiejętności objęty programem danej klasy,
- wykazuje samodzielność w rozwiązywaniu podstawowych problemów teoretycznych i praktycznych, skomplikowane problemy rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- prace klasowe pisze w większości na ocenę dobrą,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć i bierze w nich aktywny udział,
- potrafi czytać ze zrozumieniem treści zadań i inne treści z podręcznika,
- poprawnie posługuje się językiem matematycznym i właściwą terminologią,
- potrafi współpracować w grupie,
- wykazuje duże zainteresowanie i zaangażowanie w przyswajaniu wiedzy.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,

- potrafi samodzielnie i logicznie myśleć,
- potrafi czytać ze zrozumieniem treści zadań i inne treści z podręcznika oraz dokonywać ich analizy,
- samodzielnie i umiejętnie korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- w większości prace klasowe pisze na oceny bardzo dobre,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy,
- bierze udział w konkursach matematycznych.

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- systematycznie poszerza swoją wiedzę korzystając z literatury
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- bierze udział w konkursach i olimpiadach matematycznych,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikując się do finału na szczeblu wojewódzkim, regionalnym albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

VI. Udostępnianie prac

Uczniowie oraz rodzice są na bieżąco informowani o postępach w nauce.

Nauczyciel przekazuje uczniowi pracę do wglądu podczas zajęć edukacyjnych, na których omawia ocenione prace.

Prace pisemne są do wglądu rodziców (opiekunów) w czasie konsultacji lub zebrań organizowanych wg harmonogramu.

Prace pisemne nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego.